

V Geodetskem vestniku bomo v prihodnje predstavljali različne stare geodetske instrumente. Gradivo je pripravil in ga še pripravlja mag. Janez Slak, ki je tudi dal pobudo, da bi popisali vse instrumente, ki so se na Slovenskem v javnem in zasebnem sektorju uporabljali pri vzpostavitvi in vzdrževanju zemljiškega katastra. Z njim sodeluje Boštjan Pucelj, ki instrumentarij slikovno dokumentira.

Naj povabimo vse, ki imate doma kakšen geodetski instrument (predvsem iščemo priprave izpred leta 1950), da to sporočite mag. Janezu Slaku (janez.slak1@gov.si), ki ga bo vključili v svojo opisno evidenco.

NEUHÖFER & SOHN NR. 2805, DUNAJ

Instrument je bil izdelan 1917. leta. Na ohišju horizontalnega kroga sta dve cevni libeli, nameščeni pravokotno druga na drugo za horizontiranje instrumenta. Instrument ima vgraviran horizontalni limb na kovino (srebro), katerega razdelba je 6 min. Z dvema diametralno nasproti nameščenima mikrometroma je omogočena natančnost čitanja horizontalnih kotov na eno minuto, 20-minutna razdelba vertikalnega limba je vgravirana na vertikalni krog 360°. Minutno natančnost čitanja vertikalnega kota omogočata nonija in iznad oba nameščeni lupi. Daljnogled omogoča 17-kratno povečavo, v njem je nameščen trinitni križ z vrednostjo velike konstante $K = 99,9$ in male konstante $c = 0,35$ centimetra. Natančnost mehurčka vertikalne libele je 15 sekund, natančnost mehurčka horizontalne libele je 20 sekund. Instrument se je uporabljal pri vzdrževanju zemljiškega katastra vse do sredine 60. let prejšnjega stoletja. Hranijo ga na geodetski upravi v Sevnici.

